

[Aase Olesen]

op til 50 pct. som egenbetaling for fysioterapi-behandling. Det har ikke på noget tidspunkt været meningen, formentlig heller ikke regeringens.

Endelig synes jeg, der kan være grund til endnu en gang – vi har gjort det tidligere i socialudvalget – at tage særforsorgens udlægning op og få belyst, om det er rigtigt, hvad folk siger flere steder, at der er en tendens til, at de handicappede nu vender tilbage til institutionerne. Det, jeg siger her, er ikke udtryk for, at vi for enhver pris mener, at integration er et gode, men vi vil godt vide, hvad årsagen er, hvis man må give op over for de svageste og deres mulige integration.

Der kan være en række andre spørgsmål vedrørende de allersvageste, multihandicappede børns undervisning og aflåsningsproblemer på lukkede afdelinger og også vedrørende de bedstfungerende psykisk handicappede, der mangler kompetencegivende uddannelse. Jeg tror, at de fleste i folketingets socialudvalg ved besøg rundt omkring på institutioner i de senere år har måttet erkende, at det bedste, der nogen sinde er sket for for sorgen, er, at man fik lagt ansvaret ud til amter og kommuner. Det er nu nemmere at få gjort noget ved tingene, når man har problemerne for øje.

Det sidste, jeg vil nævne, er de usynlige handicap, som måske er de største problemer for os alle sammen. Det er så svært at erkende, at man har en handicapet foran sig, når man ikke kan se det. Her vil jeg godt nævne problemet med psykisk syge børn. Jeg har på fornemmelsen, at der dér ikke er samme samling om et behandlingstilbud, når der er problemer, som der er om de fysiske, mere synlige handicap. Jeg tror, at mange forældre, der har psykisk syge børn, føler, at de er *lost* i systemet, at de bliver sendt fra sted til sted, og at de har meget svært ved at få at vide, hvad det egentlig er, der foregår. Samtidig ved vi, at normeringerne på de psykiatriske hospitaler er langt dårligere end på de somatiske sygehuse. Jeg tror, der er et problem dér, vi bør erkende.

Endelig er der en gruppe handicappede, som ikke er nævnt i redegørelsen – det er der i øvrigt flere der ikke er – nemlig de sent udviklede. Det er, som om de mennesker, der ikke kan følge med i den almindelige skoleundervisning, men som ikke kan siges at være stærkt psykisk afvigende, falder igennem

maskerne i vores sikkerhedsnet. Jeg tror, at man alt for lidt har været opmærksom på de problemer.

Til sidst vil jeg blot nævne, at jeg synes, at denne handicapredegørelse burde have nævnt problemerne om den glidning, vi har risiko for sker på det socialpolitiske område ved, at vi har indført fostervandsprøver i Danmark. Hele opfattelsen af, i hvilket omfang et handicap er samfundets ansvar, risikerer at blive udvandet, hvis ikke vi passer meget på og er opmærksomme på netop det problem.

Birgith Mogensen (CD):

Danmark er et af de førende lande i verden, når det drejer sig om gode livsvilkår for handicappede, et forhold, vi heldigvis betragter som en selvfølgelighed og er glade for, men som ikke skal være et endeligt faktum og en undskyldning for ikke at komme videre. Vi er nået langt inden for de sidste 10 år, men der kan gøres flere landvindinger.

Nogle vil kræve flere penge, andre ændrede holdninger hos os ikke-handicappede. Den overordnede målsætning for en god handicappolitik er efter CDs opfattelse, at vi respekterer det handicappede menneske på nøjagtig lige fod med det ikke-handicappede og stiller midler til rådighed, så den handicappede kan få en så normal tilværelse som muligt uden samtidig at blive umyndiggjort. Jeg ved, at det er flotte ord, og virkeligheden viser, at de er meget svære at indfri, men vi er på vej, selv om det synes noget langsomt.

Hvordan fungerer lovgivningen generelt set i dag, hvis vi ser ud over landet? Den gennemførte udlægning af ansvaret for handicappede fra statens regie til amternes og kommunernes har skubbet udviklingen i en gunstig retning, og der er kommet flere betydningsfulde forbedringer undervejs. Men jeg får mine betænkeligheder, når der dukker sager frem fra forskellige egne af landet, som tydeligt viser, at serviceniveauet er alt for forskelligt. Vi var godt klar over, at der kunne opstå problemer med en tilstrækkelig og ensartet behandling landet over, især på de områder, hvor man i den enkelte kommune har meget lidt erfaring med mere specielle problemer. Det er ikke tilfredsstillende, og CD mener, at der her ligger nye landvindinger, som der skal arbejdes på.